

Rdeča vojska samo 225 milj od Berlina

Vesti z bojišč

Umrli - ranjeni - ujeti

JOHN A. PUCEL
Od 20. decembra je pogrešan v Luksemburgu Sgt. John A. Pucel, star 29 let, ki je pred odhodom k vojakom stanoval pri svoji sestri Mrs. Mary Tauchar na 18402 Rosecliff Ave. John je sin Mrs. Mary Rivie iz Trumbull, Ohio.
Pohajal je Collinwood High šolo. Pri vojakih je že od leta 1935, leta 1941 pa je bil poslan v Islandijo.

JOHN J. IN LOUIS NAGODE

Mrs. Mary Nagode, stanujoča na 6425 Spilker Ave., je prejela vest, da sta bila ranjena dva izmed njenih treh sinov, ki se nahajajo pri vojakih.
Pvt. John J. Nagode, star 24 let, je bil 18. novembra ranjen v Nemčiji. Pred odhodom v armado predlanskega novembra je delal pri Leece-Neville Co., preko morja pa je bil poslan drošlega septembra.
Pfc. Louis F. Nagode, star 30 let, je bil resno pretresen 30. decembra tekom bojev na Fivipin in se sedaj zdravi v Noli-Gvineji. On je pred odhodom k vojakom delal pri Midwest Forge Co. in je bil poslan preko morja v novembu 1943.
Njun brat Pvt. Anthony, star 22 let, se nahaja s tretjo armado v Franciji.

FRANK A. LJUBI

Mr. in Mrs. Anton Ljubi sta prejela obvestilo, da je od 20. decembra pogrešan v akciji v Luksemburgu njihov sin Pvt. Frank A. Ljubi, od katerega sta prejela zadnje pismo, datirano 15. decembra.
Frank, ki je bil kot deček raznašalec "Enakopravnosti", je odšel k vojakom lanskega marca, preko morja pa je bil poslan prošlega septembra. Pohajal je pri National Acme.
Njegov brat, Corp. Edward se nahaja z armado v Nemčiji, doma pa sta brat Tony in sestra Josephine. Pred odhodom v armado se je zaročil z Miss Ann Zabkar, ki stanuje na 1219 Addison Rd.

Pretep v soli

V četrtek zvečer se je vršila v Central High šoli na E. 55 St. basketball igra med dijaškimi moštvi omenjene šole in tekmovalnim moštvom iz Glenville High šole. Po igri, v kateri so igralci Glenville šole zmagali, je prišlo med dijaki obeh šol do ostrega pretepa, v katerem sta bila dva dijaka iz Glenville šole tako tepena, da sta morala iskati pomoč v bolnišnici. Central High šola se nahaja v sredini zadržavanja okrožja in večino dijakov tvorijo črnci, medtem ko Glenville High šola pohaja zelo veliko mladine židovskega porekla. Izgleda, da je plemenska mrznja prispevala k nenavadnemu izbruhu nasilnosti.

General Electric Co. tožena kot članica mednarodnega kartela

Vlada jo dolži nepostavnega sporazuma z električnimi korporacijami v Nemčiji, Japonski, Franciji, Belgiji, Angliji in Italiji

WASHINGTON, 19. jan. — Justični department je včeraj vložil civilno tožbo proti General Electric Co. in njeni subsidiarni korporaciji International Electric Co., v kateri se proti obema korporacijama naperja obtožba, da sta stopili v protipostavni dogovor z mednarodnim električnim kartelom za zaviranje trgovine v izdelovanju in prodaji električne opreme in pripomočkov.

V tožbi, ki je bila vložena na zvezni sodnji v Newarku, N. J., se obe korporaciji specifično obtožuje, da sta bili pred vojno v zari z električnimi korporacijami v Nemčiji, Japonski, Belgiji, Franciji, Angliji in Italiji, katere cilj je bil, da si prizadeje korporacija, spadajoče k svetovnemu kartelu, razdelijo med seboj svetovna tržišča, odpravijo konkurenco in izmenjujejo svoje patente in trgovinske procese na podlagi, ki je izključevala vso zunanjo konkurenco.

Papež apelira, da se Dunaj proglasi za "odprto mesto"

RIM, 18. jan. — Tu je bilo danes uradno potrjeno, da se je papež Pij zavzel, da bi se Dunaj rešilo pred uničenjem s tem, da bi se ga proglasilo za "odprto mesto." Kot se je zvedelo, je papež posredoval pri zaveznikih in Nemcih pred mesecem dni, potem ko se je tozadevno obrnilo nanj več odličnih Avstrijcev.
Ampak z ozirom na potek vojaške kampanje, ki je sedaj v teku, kažejo vsa znamenja, da bodo Rusi prvi dospeli na Dunaj, sveta stolica pa z Moskvo nima nobenih stikov.
Poročilo o papeževem posredovanju za rešitev Dunaja pred uničenjem je objavila avtoritativna novinarska agencija Pucci.

Nov grob ANDREW VIDERGAR

Nagroma je umrl Andrew Vidergar, star 56 let, stanujoč na 6018 Bonna Ave. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Podrobnosti bo mo poročali prihodnjic.

Naši fantje-vojaki

Dobro poznani S/Sgt Tony Drenik je prišel iz Fort Jackson, South Carolina, na dopust za 20 dni k svoji ženi in hčerki, na 692 E. 160 St. Na svoje službeno mesto se vrne dne 4. februarja. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.
Frank G. Jagodnik F 1/c, ki se nahaja nekje v Novi Caledoniji, se iskreno zahvaljuje vsem družinam in prijateljem za poslana darila za božič ter želi vsem veselo in srečno novo leto!

Sgt. Louis Kováčič, sin Mrs.

Roosevelt je danes četrtič vstoličen

WASHINGTON, 19. januarja. — Danes opoldne bo Franklin Delano Roosevelt vstoličen četrtič kot predsednik Zed. držav. Vstoličenje bo kratko in enostavno in izvršilo se bo na južni verandi Bele hiše. Predsednik Roosevelt bo nastopil svoj četrti termin s kratkim inavguracijskim govorom, ki ne bo trajal več kot okoli pet minut. Poprej bo podal zaprisego, katero mu bo narekoval predsednik najvišjega sodišča Harlam F. Stone.

Churchill dal visoko priznanje Amerikancem

LONDON, 19. jan. — V svojem velikem govoru, katerega je imel včeraj premier Winston Churchill pred poslansko zbornico britskega parlamenta, je dal visoko priznanje ameriškim silam na zapadni fronti.

Britski premier je odkrito priznal, da gre za sluzga za ustavljenje nemške ofenzive v Belgiji in Luksembourgu v prvi vrsti ameriškim armadam. Rekel je, da za vsakega Angleža, ki je od 16. decembra padel ali bil ranjen na zapadni fronti, so Amerikanci utrpeli od 60 do 80 izgub.

OHIJSKI SKLAD ZA BREZPOSELNEST ZNAŠA 425 MILIJONOV

COLUMBUS, O., 18. jan. — Država Ohio ima v svojem brezposelnem skladu v zvezni zakladnici dovolj denarja, da bi se moglo plačati maksimalno brezposelnostno podporo v znesku \$16 na teden za 26,532,937 tednov brezposelnosti. Tako je naznanil včeraj državni administrator brezposelnostne podpore.
Ko bodo pripisane obresti za zadnje tri mesece minulega leta, bo brezposelnostni sklad države Ohio znašal ogromno vsoto \$424,527,000.

Dovolj premoga

Vladna kurivna administracija je odredila, da se ves premog, ki bo v prihodnjih dneh došel v Cleveland, rabi samo na domovih in na železnici. Rečeno je, da bo na ta način zajamčena zadostna zaloga premoga za domove, ki so bili vsled ostrega mraza tekom zadnjih tednov, vsled pomanjkanja kuriva resno prizadeti.

LETNA SEJA SLOVENSKEGA DOMA

Jutri, ob 1. uri popoldne se vrši delničarska seja Slovenskega doma na Holmes Ave. Vsi delničarji so vabljeni, da se udeležijo.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Port Washington, Wis. — Družina Jost je bila obveščena, da je 3. decembra padel nekje na evropskem bojišču sin Joseph, star 30 let in v armadi od aprila 1943. Zapušča mater, tri brate in sestro.

ZADUŠNICA

V pondeljek ob 7:30 uri jutraj se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave., za pokojnim Louis Moze, in sicer ob drugi obletnici njegove smrti. Prijatelji in sorodniki so vabljeni, da se opravi udeležijo.

Nemške izgube za tretjino večje kot ameriške

WASHINGTON. — Vojni tajnik Stimson je naznanil, da so bile nemške izgube v minullem decembru, ko so naciji vprizorili svojo veliko ofenzivo, za tretjino večje kot ameriške. Glasom Stimsonove izjave, so ameriške izgube na zapadni fronti v decembru znašale 74,788 mož, in sicer je bilo 40,419 ubitih, 43,554 ranjenih, 20,419 pa pogrešanih. Nemške izgube v istem mesecu pa so znašale od 110,000 do 130,000, je izjavil Stimson.

Stimson je istočasno odkril, da so skupne ameriške izgube od 6. junija, ko se je začela invazija Evrope, pa do 1. januarja, znašale 332,912, med katerimi je bilo 54,562 ubitih, 232,672 ranjenih in 45,678 pogrešanih. Te številke pa ne vključujejo izgub ameriške zračne sile.

Silna zanikernost mestnega transitnega odbora odkrita

Te dni je prišlo na dan, da je mestni transitni odbor, čigar člani so W. C. Reed, William C. Keough in Edward Blythin, ponovno prejeli ponudbe od E. D. Latimerja, predsednika Transit Bus Co. na 5310 St. Clair Ave., da se mestu preskrbi 50 Fordovih busov na mesec, ampak transitni odbor ni niti smatral za potrebno, da bi na ponudbe odgovoril.

Ta zanikernost transitnega odbora je bila obelodanjena tekom zaslišanj transportnega odbora mestne zbornice, ki je šel na delo z ozirom na kritični položaj, ki je zadnji čas nastal pri mestnem transitnem sistemu. Župan Burke je včeraj izjavil, da ako transitni odbor Latimerjeve ponudbe ne bo takoj sprejel, bo to storil on sam na svojo lastno odgovornost.

Ena izmed posledic odkrite zanikernosti transitnega odbora utegne biti ta, da mestna zbornica ne po potrdila imenovanja bivšega župana Edwarda Blythina, čigar dveletni termin kot člana transitnega odbora je baš potekel. Člani tega odbora dobivajo po \$6,000 plače na leto, ampak kakor se je sedaj dognalo, niti eden od trojice ne posveča dosti svojega časa nalogam javne transportacije, ki je v Clevelandu bolj zanemarljena kot v katerem drugem velikem mestu.

Vsi trije člani odbora imajo razne druge posle in smatrajo članstvo pri transitnem odboru za postransko zadevo, akoravno jim transitni sistem — to se pravi: ljudje, ki se vozijo z poulično železnico in busom plačujejo \$6,000 na leto.

RUSI VDRILI V ŠLEZIJU NA DVEH TOČKAH; SO ZAVZELI 2,750 KRAJEV V ENEM DNEVU

Moskva uradno naznanja zavzetje Lodza in Krakova; Rdeča vojska na pohodu v Vzhodni Prusiji

LONDON, sobota, 20. januarja. — Rdeča vojska je odprla dve nadaljni masivni ofenzivi in dospela na dveh točkah na mejo nemške Šlezije, kjer je samo še 225 milj oddaljena od Berlina, medtem ko so Rusi včeraj v svojem senzacijskem prodiranju skozi Poljsko zavzeli velika trdnjavska mesta Lodz, Krakov in obenem stisnili Vzhodno Prusijo v ogromne klešče sovjetske oborožene sile, ki se vali v to vzhodno nemško provinco od vzhoda in juga.

Moskva je prvi kontakt z nemško mejo v Šleziji, odkoder so Hitlerjeve tolpe 1. septembra 1939 udarile na Poljsko, uradno naznanila v polnočnem komunikatu.

Rdeča vojska vdrla preko nemške meje

Neuradna poročila pa pravijo, da so Rusi že vdrli preko meje in da se borijo na zemlji nemškega rajha.

Prodrte do šlezijske meje je izvršila prva ukrajinska armada, ena izmed petih velikih sovjetskih armad, ki štejejo okoli 3,000,000 mož, ko je zavzela kraj Praszka, ki leži 250 milj južno-vzhodno od Berlina.

Ista armada je tudi zavzela važno cestno stekališče Wielun, 12 milj severovzhodno od Praszke, oziroma 225 milj od Berlina.

Dan največjih zmag

Včeraj je bil dan največjih zmag, ki jih je Rdeča vojska kdaj prej izvojevala. V svojem silnem navalu so Rusi zavzeli nič manj kot 2,750 mest, trgov in

Nemci drago plačali za svojo zadnjo ofenzivo

Ameriške izgube v decembru so bile 74,788, nemške pa 110,000, izjavlja Stimson

PARIZ, 19. jan. — Vrhovni zavezniški glavni stan je danes naznanil, da so zavezniki v nemški ofenzivi v Ardenih izgubili 55,421 mož, medtem ko je bilo v bojih 17 nemških divizij, bodisi uničenih ali pa delno razbitih.

Poročilo dostavlja, da nemška ofenziva ni resno prizadela zavezniških načrtov in priprav za bodoče operacije.

Poročilo pravi, da sta načrt za zimsko ofenzivo v Ardenih napravila Adolf Hitler in feldmaršal von Rundstedt, ki sta oba enako odgovorna za njeno izjalovljenje.

ZOPET DOMA

Iz Huron Rd. bolnišnice, kjer je prestal operacijo, se je vrnil na svoj dom Mr. Charles Lampe, z Bishop Rd. Zahvaljuje se

Odločilna bitka za Nemčijo

Danes zgodaj jutraj je nemška DNB uradna agencija na berlinskem radiju naznanila: "Sedanja ruska ofenziva bo odločila usodo Nemčije. Njena moč presega vse, kar je bilo do danes znane." Rusi so na osmi dan svoje ofenzive prodrli 150 milj zapadno od Visle in sovjetska povodenj se vali še vedno z nezmanjšano silo dalje proti zapadu. Berlin poroča, da so Rusi včeraj poslali nad Breslau hajvečo zračno silo, ki so ju Rusi kdaj prej poslali nad kako nemško mesto.

Kratke vesti

STETTINIUS POJDE NA KONFERENCO "TROJICE"

WASHINGTON, 19. jan. — Tukaj je bilo danes naznanjeno, da se bo prihodnje konference "ve-like trojice," ki se ima sestati v kratkem, udeležil poleg predsednika Roosevelta tudi državni tajnik Edward Stettinius. Kot se razume, se bosta konference udeležila tudi britski zunanji minister Anthony Eden in sovjetski zunanji komisar Molotov.

DONALD M. NELSON JE TOZEN ZA RAZPOROKO

CHICAGO, 19. jan. — Mrs. Donald M. Nelson je danes vložila proti svojemu možu, bivšemu ravnatelju vladnega vojno-produkijskega odbora, tožbo za razporoko, katerega dolži, da jo je 15. decembra 1940, ko je odšel v Washington, zapustil, in da je od tedaj prekinil vse stike z njo. Dvojica se je poročila leta 1926 in nima nobenih otrok.

vsem za obiske in voščilne karte. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu, mi mu pa želimo skorajšnje okrevanje!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" DOMAČA FRONTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

V SPOMIN NIKOLE TESLE

Dne 7. januarja je bila druga obletnica smrti našega slavnega genija Nikole Tesle. Govoriti o smrti Tesle, daš dobesedno pravilno, nam vendar zveni malo ironično, ker je on eden izmed redkih smrtnikov, ki ostanejo nesmrtni v srcu ljudstva in bodočnosti.

Človek, ki je s svojim genijem razsvetlil svet, človek, koji je dal največje sile iz narave prav kakor steblo ali biljka daje svoj plod, ne da bi iskala nagrade ali slave, človek, kateri je duh in um človeški zblizal in povezal z magičnim silami vesmira, da prenašajo glas kontinentov ložje nego veter bele snežinke—tak človek ostane večno živ.

Kot ljubezen vse zajetega obsega, iz katere so vstajala njegova čudovita stvarstva, je odkrila v življenju Nikole Tesle, osamljenega prijatelja človeštva in odbrana sina Previdnosti; svoje tajnosti skrivnostna iskra, da v njenem plamenu črpamo navdajenja za življenjska dela, s katerimi se človeštvo dviga na pedestal novodobnega preporeda.

Navdahnjeni z imenom in deli tega velikega moža, so borci Narodne Osvobodilne Vojske ustanovili v svojih najtežjih dneh "brigado Nikole Tesle," katera je pokazala v številnih spopadih z fašističnimi silami največje junaštvo.

Kakor živi on po smrti v svojih delih, tako živi tudi v duhu naroda, katerega je vedno ljubil in bodril na boj za svobodo in pravico proti robstvu in krivicam.

Njegov duh bo tako poživiljal in prepajal bodočo generacijo z ideali, v ustvarjanju katerih je izvor boljšega in srečnejšega življenja za vse narode.

Pred par meseci je izšel v tisku prvi obsežnejši življenjepis Tesle, katerega je napisal njegov prijatelj John J. O'Neill, urednik znanstvenega oddelka časopisa New York Herald-Tribune. Ta življenjepis, dokumentiran s številnimi prigodami, je eden izmed najsijajnejših ogle dal, v katerem se izražajo skoro neverjetni uspehi ljudskega uma.

Na čast in ponos vseh Jugoslovanov se v ti knjigi tudi priznava doprinos k civilizaciji iz uma sina enega malega naroda; takorekoč gorolor se dviga, da z ustvarjenjem svojih idealov odpre novo pot vzor vsem, ki ljubijo svobodo in pravico v odnošajih ljudi in narodov.

Da ni naša razmeroma majhna Jugoslavija dala ničesar drugega svetu kakor Nikoló Teslo, je z njim izročila doprinos, kateri uvekoveči njeno ime, kakor je uvekovečeno ima njenega slavnega sina—Nikolé Tesle.

Prigodom druge obletnice njegove smrti mu poklonimo iz naših src ljubezen in trajen spomin.

Pisatelj John J. O'Neill podpisuje življenjepisno knjigo Nikole Tesle "Prodigal Genius" v uradu Združenega odbora Amerikancev južnoslovenskega porekla. Slika predstavlja Mr. O'Neilla pri mizi, poleg njega pa stojita Miss Charlotte Muzar, pomožna blagajničarka odbora, in Louis Adamić.

Prebivalstvo bo imelo manj radio tubov

Washington. — Pomanjkanje radio tubov potrebnih za vzdrževanje materiala za armado in mornarico pri naraščajoči porabi in izgubah v borbi bo izravnanole na škodo civilnih dobav radio tubov—tako trde uradniki War Production Boarda. Radi tega je pričakovati, da bo število tubov na razpolago civilnemu prebivalstvu precej manjše kot 2,000,000 kot se je pričakovalo za prvo četrtletje leta 1945.

Ni treba v Washington radi penzije za veterane

Washington.—Rodbinski člani veteranov iz zadnje vojne, ki imajo pod zakonom, sprejetim v kongresu dne 14. decembra 1944 pravico do penzij vdov ali sirot, naj ne hodijo v Washington, niti ne pišejo tja radi vložitve svojih prošelj. To svarilo prihaja od Veterans Administration. Brig. Gen. Frank T. Hines, administrator of veteran's affairs, je odločil, da je treba vložiti te prošnje za penzijo v najbližjem "field office," tam kjer stanuje prisolec.

Stari odmerki razveljavljeni

Washington. — OPA je razveljavil odmerke za avtomobilske plašče z datumom 31. marca 1944 ali prej. Jako malo teh odmerkov, ki so zapadli dne 23. decembra 1944, se nahaja še v rokah konzumentov, tako da po mnenju OPA ne bo mnogo konzumentov prizadetih. Vsakdo, čigar odmerek je bil razveljavljen s tem ukrepom, more vložiti prošnjo pri svojem lokalnem War Price and Rationing odboru, da se mu podaljša rok, je izjavila pristojna oblast.

25 milijonov čaka veterane

Washington. — Brig. Gen. Frank T. Hines, Administrator za zadeve veteranov je naznanil, da čaka približno \$25,000,000, da jih odnese približno 30,000 veteranov iz prejšnje vojne. Zapositi morajo pri Administraciji za veterane predno zapadejo njih certifikati, kar bo v večini slučajev dne 1. januarja 1945. Vsi ti veterani ne bodo imeli narediti drugega kot zahtevati svojo pravico glede svojih "adjusted Service Certificates" in odnesti denar. (Bonus).

Vojni stroški v novembru

Washington. — Vojni stroški Zedinjenih držav so bili v mesecu novembru 1944 \$7,095,000,000 torej za \$352,000,000 manj kot v oktobru, kar znaša 4.7%. Te podatke je objavilo finančno ministrstvo. Vojni stroški na dan so bili v novembru \$272,900,000 proti \$286,400,000 v oktobru.

Dobave bencina niso obilne

Washington. — Petroleum Administrator for War, Harold L. Ickes, je izjavil, da je država prebredla božični teden z zalogami bencina, ki so še vedno malenkostne, toda ki niso kritične. "Na razpolago so zadostne količine bencina za kritje potreb, ki so racionirane; toda toliko ga pa tudi ni, da bi si mogel konzument dovoliti razpisno uporabo tega proizvoda, ali pa da bi si nakupil zaloge v naprej", svari Administrator Ickes.

Svarilo pred navalom na bencinske črpalke

Washington. — Vojni administrator za petrolej, Harold L. Ickes, je izjavil, da je bilo do-

manjkanje bencina, ki je zavladalo v Washingtonu čisto umetnega značaja, ker je bilo povzročeno "po napačnih vesteh o pomanjkanju bencina, ki so imele kot posledico splošni naval konzumentov na bencinske črpalke." Svaril je ljudi v drugih mestih, naj se ne dajo begati in naj se čuvajo takih navalov, ki povzročajo le "zmešnjavo v rednem dobavljanju bencina in motenje prometa."

Produkcija klin je zadostna

Washington. — Urad za vojno produkcijo je naznanil, da je produkcija klin za britje v tekočem četrtletju zadostna za vse civilne potrebe.

Produkcija filmov ne odgovarja zahtevam

Washington. — War Production Board je naznanil nedavno članom posvetovalnega komiteja industrije fotografskih filmov, da je produkcija filmov padla pod množino potrebno za kritje vojaških in civilnih potreb v letu 1945. Potrebe, katere predvideva WPB za 1945 presegajo produkcijsko kapaciteto, tako, da je WPB zahteval od predstavnikov industrije, da stavijo predloge, kako povečati produkcijske možnosti.

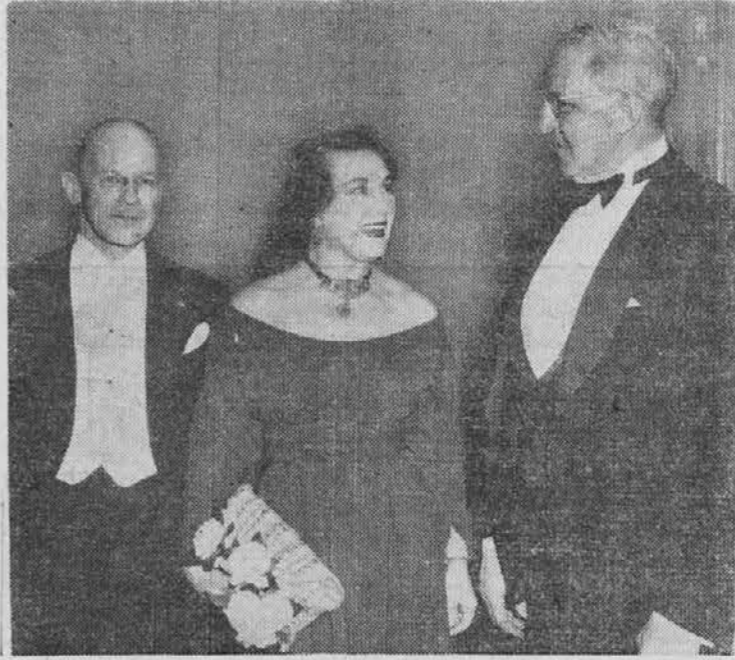
Počaščenje neplačanih delavcev

Washington. — Ta mesec bo počaščenih četrta milijona neplačanih delavcev, moških in žensk, ki so brez javne pohvale in za cenov velikih osebnih žrtev delali na tem, da zagotovijo svojim sosedom njih pravični delež predmetov, katerih primanjkuje, za pristojno cenov. Proslava se bo vršila ob priložnosti tretje obletnice ustanovitve "rationing boardov" za cene in odmerke. Cilj je ta, da se navdahne z novim pogumom neplačane in tudi plačane nastavljenice, da bodo ostali na svojih mestih dokler bo potreba za njihovo delo.

Office of Price Administration je dostavil OWI podatke o teh prostovoljnih delavcih. Iz teh podatkov je razvidno, da so prejeli guvernerji vseh držav teden dni po Pearl Harborju nalog, da uvedejo racionijski odbor za avtomobilske plašče v vsakem posameznem okraju. Dne 5. januarja 1942 je bilo že ustanovljenih 7,500 lokalnih odborov v 3052 okrajih z 20,000 neplačanimi prostovoljnimi delavci. Ko se je pričelo racioniranje sladkorja, je postal problem bolj zamotan. Vsak posameznik širom države je bil prizadet, in ti takozvani "Tire Rationing odbori" so postali "Rationing Boardi". Ko so prišli pozneje še drugi predmeti na seznam racioniranja in so bile izdane določbe glede maksimalnih cen, so se prelevili v sedanje "Price and Rationing Boarde."

Ti uradi imajo velike zasluge za omejitve draginje v teku zadnjih 18 mesecev, pravi O. P. A. Omogočili so nam tudi, da smo mogli zalagati svoje obožene sile z vsem potrebnim, ne da bi popolnoma spravili v nered svoje domače gospodarstvo. OPA pravi, da so ogromno doprinesli k stabilizaciji našega ekonomskega življenja doma. Seveda, naloga ni bila lahka. Najprej je bilo treba naučiti 130 milijonov Amerikancev, kako je treba živeti v sistemu kontrole cen in racioniranja. Poleg tega vzgojnega posla pa so imeli boardi tudi še nalogo, da dejansko upravljajo vse določbe racioniranja. Nekaj pojma o veličini te naloge daje dejstvo, da so bile do-

PROSLAVA 75-LETNICE STANDARD OIL

Pretekli ponedeljek večer se je v Public avditoriju vršila velika proslava v počast 75-letnice Standard Oil Co., ki je bila ustanovljena 10. januarja 1870 leta.

Na vspejdu so nastopili Gladys Swarthout in Jan Peerce, pevca Metropolitan operne druž-

ločne maksimalne cene za nič manj kot 8 milijonov predmetov.

War Price and Rationing Boardi veljajo za najlepši izraz demokracije. Tu so skupine prostovoljnih delavcev prvič izvajale predpise izdane v vojni in skrbeje za njih poslovanje v svojih občinah. Ako bi bili morali izvesti to nalogo s pomočjo plačanih delavcev — v slučaju, da bi bili sploh mogli najti zadostno število nastavljenec, bi bilo breme položeno na ramena davkoplačevalcev ogromno, poudarja OPA.

V naši Ameriki posluje zdaj 5,500 boardov. Nastavljenec so katoličani, židje, protestanti, delavci, advokati in doktorji, Amerikanci vseh porekel, in vsi delajo za isti cilj — da preskrbe svojim sosedom njih pravični delež predmetov, katerih primanjkuje, in to za primerno cenov.

Bencin za zasebne avtomobile

Washington. — Chester C. Bowles, ravnatelj OPA, je izjavil na radiu, da je "količina bencina na razpolago za zasebne avtomobile natančno 36%, torej približno tretjina tega, kar ga je bilo leta 1941, leto pred Pearl Harborjem. Torej vsega skupaj, tretjina toliko bencina za vse one, ki morajo voziti s svojim avtomobilom. Iz tega je razvidno, zakaj so posestniki avtomobilov tako občutno trpeli pod pomanjkanjem bencina. Noben drug racioniran predmet ni bil tako silno reduciran. Niti surovo maslo ali sladkor. Dobivamo 70% toliko surovega masla in 80% toliko sladkorja kot pred vojno. A bencina imamo le 36% toliko za zasebne avtomobile, kot v letu 1942.

Polnilna peresa morajo imeti označbo cene

Washington. — Office of Price Administration je naznanil, da morajo biti polnilna peresa in mehanični svinčniki v prodaji preskrbljeni z navedbo cene v dolarjih in centih, imenovno znamke in modela.

Urednikova pošta

Glasovanje za proti stavkovno predlogo

Cleveland, Ohio. — Članstvo UAW—CIO bo imelo sedaj priložnost voliti proti vsakim stavkam, dokler traja vojna in dokler ne dosežemo zmage in fa-

be; komedijant Victor Borge, ki igra na klavir; Cleveland orkester pod vodstvom Howard Barlow; Cleveland Heights pevski zbor, pod vodstvom George F. Strickling, in svetovno znani Deems Taylor, kot stolornatelj.

ko zaželjenega miru celega sveta. Rezultat tega referenduma je določiti vodstvo te velike unije v vojnem času, ker od tega je odvisna bodočnost vsega ameriškega delavstva. Odločitev članstva UAW—CIO, bo v velikem obsegu odločilo ako se bo vojna proti Nemcem in Japoncem končala v letu 1945.

UAW—CIO s 1,300,000 članstva je tako veliko, da ima velik vpliv v javnosti, pri delavstvu in narodu v celoti. Zato je zelo važno, da članstvo dobro in globoko premisli, da voli pametno proti vsakim stavkam.

Tu ni nobenega dvoma, da so UAW—CIO delavci sijajno sodelovali za rekordni uspeh ameriške vojne produkcije, in s tem zadali udarec sovražniku, kar je v korist ameriškega delavstva.

Prosta in močna delavska organizacija, katera lahko zavaruje koristi njenega članstva, bo lahko eksistirala, samo če se popolnoma iznebi fašizma in nacizma. Zato so unijski voditelji vedno smatrali NO-STRIKE obljubo za delavsko orožje, ono, ki pospeši vojni material, kateri uničuje sovražnike. NO-STRIKE obljuba in rezultat vojne produkcije je pospešil spoštovanje celotne publike. Nadalje NO-STRIKE obljuba je združila vojaštvo in delavstvo v veliki bojujoči oddelek.

Z ozirom na ta dejstva, ne vidim kako bi mogli UAW—CIO člani voliti drugače kakor za NO-STRIKE obljubo. Imamo nasprotnike v UAW—CIO, ki pravijo, da bo večina članstva volilo za stavke. Ti ljudje ne pomislijo, da se nahajamo v vojnem času, še vedno hočejo nadaljevati s divjimi stavkami.

Vsi člani UAW—CIO boste dobili po pošti glasovnico. Volite in naredite križ, kjer pravi: X NO-STRIKE PLEDGE.

S tem boste pomagali, da se vaši fantje čimprej vrnejo na svoje domove.

Anna Urbas,
UAW—CIO članica.

ČESTITKE!

Poznana Mrs. Mary Milavec, 1243 E. 61 St., danes obhaja svoj rojstni dan. Prijateljice in znanci ji čestitajo in kličejo: Še na mnoga leta, ter da bi čim prej okrevala od poškodb!

Mikronezija—"Mali otoki"

Kdor želi videti mnogo otokov in otočjev, mora potovati na Pacifik, kajti med obrežjem zapadnega ameriškega kontinenta in istočnega obrežja Avstralije in istočne Azije, je kar

ŠKRAT

Lisica zvitorepka

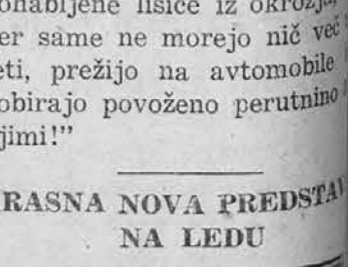
"Kaj pa so te luknje tvoj gospod gozdar?"

Gozdar: "To so lisici."

"Lisici? Pa tukaj prav česti in konec vasi?"

Gozdar: "Tu vidite v so sičjo prekanjenost! V teh časih so se naselile vse stare pohabljenice lisice iz okrožja, ker same ne morejo nič več jeti, prežijo na avtomobile pobirajo povoženo perutnino njimi!"

KRASNA NOVA PREDSTAVA NA LEDU

Zelo težko je najti primorske besede, ki bi dovolj laskavo razile krasoto nove predstave na ledu, ki se bo ponedeljne 22. januarja otvorila v Shipstad & Johnson, ter je največjih te vrste, ki se še kdaj podalo.

Nad 150 drsalk bo nad dva ducata zelo dobro proizvajanj na ledu. Sleha točka, od pričetka do konca nudila napeto zanimanje, niti se ne naprodaj že sedem sicer v Areni ali pa pri Clothes. Predstava bo osem dni.

Na tisoče velikih in malih otokov. Med temi otoki je največji otok sveta, do katerega se mora potovati zopet drugi otoki tako morajo da nekateri kapitani pravijo, jih le po celotni viktoriji, jih morje jednostavno se", ko se vračajo njihove je po istem potu nazaj v svojo domačo luko.

Otokom na zapadnem severnega Pacifika, so poznani davno dali ime "Mikronezija", da se tako ločijo od drugih, imenovanih Polinezija, Melanezija. Imena teh otokov grškega izvora — in po "Mali otoki."

Sedanje prebivalstvo ne zije je dokaj mešano, prvotnimi domačini, ki so črne polti, so se tekom let pomešali Kitajci, Malajci, Korejci in drugi. Votno prebivalstvo je bilo dno legrega in krepkega bili so izborni mornarji, znali kmariti svoje pomočjo zemljevidov, izdelali uprav natančno movih niti. Ti zemljevidi po več čevljev dolgi, in pomočjo so lahko pluli do otoka, kamor so menjeni, dasiravno so potovati šestkrat po tednov, predno so dospeli ko svojega namena.

Drive Carefully
This Winter!

None of us would be heedless enough to ride with a blind man at the wheel of the car. Yet some drivers allow themselves to be blinded by snow, ice and mist on the windshield, rear and side windows of their cars. Motorists are commanded by law to at all times maintain clear vision to the front, sides and rear of their cars. Only a few seconds work will remove this unnecessary hazard to yourself and other users of the streets. Today most of us are hurrying. Through haste we fail to exercise our best judgment. We are all willing to admit that driving in traffic is dangerous. We will also admit that of all faculties needed for safe car operation, our vision is the most dangerous. Realizing this we will still at times procrastinate and permit the existence of handicaps which could be eliminated with a small amount of effort. The replacing of burned-out headlamps and tail lights only requires a few minutes of your time. Windshield wiper repairs may be made without the services of a skilled mechanic. If vision is permitted to remain unimpaired, the margin of safety will be noticeably increased and the likelihood of an accident measurably decreased. —Cleveland Police Dep't

SOLOIST AT SYMPHONY CONCERTS

Alexander Brailowsky will be soloist at the regular symphony concerts of the Cleveland Orchestra to be given in Severance Hall on Thursday and Saturday evenings, January 25 and 27, under the baton of Rudolph Ringwall, associate conductor of the orchestra. Mr. Brailowsky will be soloist in not one, but two works for piano and orchestra; the Symphonic Variations for Piano and Orchestra by Cesar Franck, which has not been heard for 10 years at Severance Hall, and the "Totentanz" of Franz Liszt. The Liszt work, which is a paraphrase on the theme of the "Dies Irae," will receive its first performance by the Cleveland Orchestra.

FOR VICTORY — Buy U.S. War Bonds

INCOME TAX

As for the past many years, we are again this year ready to help you with your INCOME TAX. The Property and Business owners will find it to their advantage to consult us for their income tax. The time you spend in our office will be well worth your while. Therefore, make it your business to see us as early as possible. We will be especially glad to see you if you will see us right away. Please remember, we will give you a complete service. Our many years of professional experience will be at your service all times.

This year, our service charges from \$2.00 and up.

For complete and confidential service, see

Mr. Marian Mihaljevich Personally

Office hours from 9 a. m. to 7 p. m.

MIHALJEVICH BROS. CO.

6424 ST. CLAIR AVE.

Army & Navy News

S/Sgt. Tony Drenik came home on a 20-day furlough from Fort Jackson, South Carolina, to visit his wife and baby daughter. He will return to his base of duty on February 4th. Friends are invited to visit him at his home, 692 E. 160 Street.

Home on furlough from the South Pacific, is Joe Ivancic, M. M. 3/c, son of Mrs. Ivancic, 854 East 207 Street, Euclid, O. He was serving overseas for 14 months. Three of his brothers are also in the service. They are: Sgt. Frank, somewhere in France; Eddie in Mount Pleasant, Mich., and Rudy in Memphis, Tenn.

Home on a 21-day furlough, after three and one-half years of service with the army, is Pfc. Frank Laznik, son of Mr. and Mrs. John Laznik, 16409 Trafalgar Avenue. Pfc. Laznik will report for further duty on January 21st.

Enjoying a 15-day furlough at his home, 483 East 147 Street, is Lieutenant Robert S. Motika. On January 6th he graduated as a navigator at the Hondo Navigation School in Texas. His wife, the former Edith Princic, has been with him for the past year, and will return with him to Texas.

Promoted to the rank of Captain, was Michael I. Lah, who is stationed in Wilmington, Del., as Assistant Base Quartermaster, with the Air Transport Command. Captain Lah is the son of the well known Mr. and Mrs. Michael Lah of 18907 Kildeer Avenue. He is a graduate of Collinwood High School, after which he attended the Kansas State Teacher College. Entering the service in February, 1941 as a volunteer, he was commissioned in December, 1942. His wife, Eva, is with him in Delaware.

After three and one-half years of service overseas, T/Sgt. Frank Mervar, son of Mr. and Mrs. Frank and Anna Mervar, 823 East 144 Street, is home on furlough. His brother, Walter, is overseas for nine months, and is stationed in New Guinea. On January 28th, he will report for duty.

Home on a ten-day furlough is Marine Cpl. Stanley J. Unetic, son of Mr. and Mrs. John Unetic, 1134 East 76 Street. On July 28th, Cpl. Unetic was wounded in action on Guam. He is the holder of the Purple Heart. After his furlough he will leave for Great Lakes Naval Hospital in Chicago, Ill.

Arriving home on leave to attend the funeral of his new born son, was Pfc. Ulrich A. Lubi, who is stationed in Camp Howzie, Texas.

Home on a 30-day furlough, is Carpenter's Mate 3/c Harry Jack Vehear, son of Mr. and Mrs. Anton Vehear, 820 East 222 Street. Serving in the navy for three and one-half years, he spent three years in the Southwest Pacific.

His two brothers are also in the service. Pfc. Victor Vehear is a member of the engineers, stationed in England. Fireman 1/c John Vehear is with the navy somewhere in the Pacific.

Mr. and Mrs. Vehear, were former custodians of the Slovene National Home, St. Clair Avenue.

SELECT AND ORDER your fine FUR COAT for next Winter, direct from a local factory NOW on WILL-CALL at lowest prices in Cleveland, and have many months' time to pay for it, without any extra charges.

Just call me for APPOINTMENT for any day including Sunday morning.

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON RD. ENdicott 3426

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy U. S. War Bonds & Stamps
JANUARY 20, 1945

"March of Dimes"

An outstanding number of prominent citizens, supported by an army of volunteer workers, is organized for the 12th annual March of Dimes campaign. Under the leadership of Common Pleas Judge Frank J. Merrick, county campaign chairman, the urgent drive to combat infantile paralysis will open January 14th, and extend through January 31st.

Never was there a greater need for support of the work of the National Foundation for Infantile Paralysis, Inc. Last year's epidemic swept the nation, was the worst in 28 years. It was particularly bad in Ohio and in Cuyahoga County, where there were 271 cases.

Campaign headquarters already have been opened in the War Service Center in Public Square. Richard L. Kroesen of Cleveland is state chairman, and Governor Frank J. Lausche issued a proclamation urging support of the March of Dimes drive, as one of his first official acts. Half of the funds raised remain in this country for local needs.

Mrs. Caroline Loushin, of 18308 Hiller Avenue was notified that her husband, Pvt. Louis L. Loushin, who was wounded in France on July 3rd, was wounded for the second time recently in Germany.

Pvt. Loushin was born in Chisholm, Minn. He was sent overseas in April. Prior to his call to the colors in November, 1943, he was employed at the East Ohio Gas Co. He has a one-year-old son, Leslie.

Wounded in the early part of November, somewhere in France, was Pfc. Victor R. Gerbic, 28-year-old son of Mrs. Mary Gerbic, 20710 Goller Avenue, Euclid, O. Victor entered the army in November, 1941, and left for overseas last September.

A former employee at the Euclid Electric Co., he has a brother Anton, serving with the "Seabees" somewhere in the Philippines.

Pfc. Albert A. Vidmar, was wounded in action in France recently, his mother, Mrs. Mary Vidmar, 6312 Carl Avenue, was notified. In a hospital in England, he is recovering from wounds in his leg.

Albert worked at the Cleveland Electric Illuminating Co., before entering the service in May, 1942. He has been overseas since November.

In a hospital in England, recovering from wounds received in action in Germany on November 17th, is Pvt. Stanley Hribar, step-son of Mrs. Mary Hribar, 1253 East 60 Street.

Previous to entering the service he was an employee at the Continental Products Co. He has been overseas since August.

The well known Mr. and Mrs. Joseph and Jennie Tekavec, 1256 Norwood Road, celebrated their 41st wedding anniversary on January 11th.

On January 9th, their daughter, Mrs. John Stibil, gave birth to a nine-pound baby boy, Kenny John. Mr. and Mrs. Tekavec are grandparents for the fourth time.

Congratulations!

Charles & Olga Slapnik
FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

Missing in Action

Pvt. Frank A. Ljubi, son of Mr. and Mrs. Anton Ljubi, 6618 Bliss Avenue, is missing in action in Luxembourg since December 20th.

The 24 year old infantryman entered the army on March 24, 1944, and was sent overseas in September. He is a graduate of East Tech High School, and was employed at the National Acme Co.

Pvt. Ljubi has two brothers, one of whom, Cpl. Edward is in the service somewhere in Germany, and a sister. His fiancée is Miss Ann Zabkar of 1219 Addison Road.

Missing in action in Belgium since December 18th, is Pfc. Rudolph M. Modic, son of Mr. and Mrs. Josephine Modic, 840 East 236 Street, Euclid, O.

Rudolph was called to the service in December, 1942, and was sent overseas last September. In his last letter home, dated December 7th, he stated that he was serving in Germany, and was well.

Pfc. Modic has two brothers, Robert who is a radioman in the army, and Joseph. He also has two sisters, Mrs. Mary Kully and Josephine.

Killed in Action

On November 23rd, Pfc. Edward J. Cecelic fell in battle in Belgium, the War Department notified his father, Joseph Cecelic, 21070 Northvine Street, Euclid, O.

Pfc. Cecelic was 33 years of age. A graduate of Euclid Central High School, he entered the army in 1942. He was a former employee at the Hillwood Manufacturing Co. Overseas since August, 1943, he was wounded in France in July.

In addition to his father, he is survived by four brothers, of whom one is serving in France.

Killed in action in France on December 14th, was Corp. Paul E. Pozar, 31 year old husband of Jean, and son of Mr. and Mrs. Joseph Pozar, 1087 East 185 Street.

Prior to his entry in the service in February, 1943, he was employed at the Bryant Heater Co. He was serving overseas since September.

The young soldier also leaves a two-year-old son, and a brother, Henry, who was recently discharged from the army, and a sister Mary Mitchell.

Mr. and Mrs. Mike Frank of Meadowlands, Pa., have been notified by the War Department, that their son, Pvt. Leo Frank (Butch), was killed in action in France on December 17th. Pvt. Frank was in the service for two years. In addition to his parents, he is survived by three sisters and one brother.

Wedding Anniversary

Home from the hospital, after an operation is Frank Koss, five year old son of Frank and Mary Koss, 18104 Neff Road.

Mrs. Albert J. Stupar, Jordan Drive, Willoughby, Ohio, was recently taken to Glenville Hospital, where she underwent an appendicitis operation.

Visiting his daughter in Cleveland, for a few days, is Mr. George Humar of Crosby, Pa.

Best man is Rudolph Rozanc, nephew of the bride, and usher is Andrew Hanes.

The groom is home on a 21-day furlough after 32 months of service in the Southwest Pacific war zones.

After the wedding the young couple will leave for a honeymoon in Florida, after which the groom will report for further duty.

On January 6 Miss Mary Stiegel, daughter of Mr. and Mrs. Leo Stiegel, 19115 Muskoka Avenue, became the bride of M. M. S. 3/c John Pollock, son of Mr. and Mrs. John Pollock, 15819 Trafalgar Avenue.

The groom is home on furlough, and will return to his base on February 1st.

AIR POWER SHOW AT MAY CO.

Cleveland, O.—The Air Power show of 1945 at the May Co., presented by the Air Technical Service Command which opened Monday, January 15th at the May Co. store for a month's engagement, will bring to Cleveland a new \$2,500,000 exhibit of the latest developments in Army Air Force equipment, much of it until recently classified as highly secret.

Including displays of the Norden bomb-sight, B-29 Superfortress parts and equipment, the XR-4 helicopter and a complete captured enemy plane. The Air Power Show features many moving exhibits and illustrated demonstrations by trained A. T. S. C. personnel. Aerial gunnery trainers, in which the public is invited to try hand at shooting down an enemy fighter under simulated combat conditions, a miniature parachute packing department, and an inclusive display of modern aircraft powerplants, including the largest airplane engine in the world, are only a few of the other presentations.

The Air Power Show of 1945 is open to the public on the seventh floor of the May Co. during store hours. There is no admission charge.

UAW-CIO VOTE

The membership of the UAW-CIO is now voting on whether or not to uphold its no-strike pledge for the duration of the war. The results of this referendum will determine the wartime policy of this union. But, more than that, it will actually affect the future role of all of American labor. Furthermore, the decision of the UWA membership, in a large measure, determine whether or not our war against Germany and Japan can be concluded during the year of 1945.

The UWA-CIO—with its 1,300,000 members—is so large that its decisions and policies cannot fail to have a profound effect on all of labor and the nation as a whole. It is important, therefore, that the membership think deeply and vote wisely on this issue.

The no-strike pledge and the resulting war production has won the respect of the public is something which labor must always cultivate in order to achieve its legitimate objectives.

In view of all these facts it is difficult to see how the UAW members would care to vote in any other way than to uphold the no-strike pledge.

And a wise vote will be a "YES" vote to uphold the no-strike pledge.

Convalescents

Two months ago, Mrs. Antonia Jesenovec, 5812 Prosser Avenue, injured her leg in a fall. She is confined to her home, under physician's care. Friends are requested to visit her.

Home from the hospital, after an operation is Frank Koss, five year old son of Frank and Mary Koss, 18104 Neff Road.

Mrs. Albert J. Stupar, Jordan Drive, Willoughby, Ohio, was recently taken to Glenville Hospital, where she underwent an appendicitis operation.

Visiting his daughter in Cleveland, for a few days, is Mr. George Humar of Crosby, Pa.

Best man is Rudolph Rozanc, nephew of the bride, and usher is Andrew Hanes.

The groom is home on a 21-day furlough after 32 months of service in the Southwest Pacific war zones.

Wedding Bells

This morning at 11, St. Lawrence Church, E. 80 Street, off Union Avenue, was the scene of a wedding, uniting in marriage Miss Albina Magdalene and Pfc. Joseph Konecny.

Albina is the daughter of the well known Mr. and Mrs. Magdalene of Prince Avenue. The bridal party consists of: Mrs. Ray Stewart, sister of the bride, as matron of honor, Miss Betty Konecny, maid of honor, and Miss Helen Oleff cousin of the groom. Johanne Gospodarich, niece of the bride, is junior bridesmaid.

Best man is Rudolph Rozanc, nephew of the bride, and usher is Andrew Hanes.

The groom is home on a 21-day furlough after 32 months of service in the Southwest Pacific war zones.

After the wedding the young couple will leave for a honeymoon in Florida, after which the groom will report for further duty.

On January 6 Miss Mary Stiegel, daughter of Mr. and Mrs. Leo Stiegel, 19115 Muskoka Avenue, became the bride of M. M. S. 3/c John Pollock, son of Mr. and Mrs. John Pollock, 15819 Trafalgar Avenue.

The groom is home on furlough, and will return to his base on February 1st.

Obituaries

Debevec, Jennie—Residence at 1068 East 174 Street. Age 47 years. Survived by husband, four sons and two daughters.

Gabrenja, Frank—Age 72 years. Residence at 7215 Myron Avenue. Wife and ten children survive.

Gojob, Amalija—Of 965 Addison Road. Age 57 years. Four children survive.

Koracin, Mary—Residence at 1060 E. 222 Street. Age 53 years. Survived by husband, two daughters and son.

Sever, Frances—Of 3701 East 77 Street. Age 64 years. Survived by six sons and four daughters.

Becomes Citizen

Mr. John Galic, 977 East 77 Street, received his citizenship papers recently. Congratulations!

Bonds Over America

GOVERNOR'S MANSION

South Carolina's governor's mansion at Columbia is clothed in history and romance that links the old and the new Souths. Built in 1855, it was originally the officers' barracks of the Arsenal Academy. It escaped the fire that swept part of the city that year and came through the War Between the States unscathed. Simple in construction, it is cooled by dense foliage of the beautiful trees snuggling close. War Bonds have maintained a defense against injury to this historic gem and will guard it safely to peace.

U. S. Treasury Department

Central European News

Nazi Officials Evacuate Their Families From Slovenia

Washington.—The National Liberation Movement has assumed such large proportions in Slovenia and Styria that the entire personnel of German administration was forced to leave towns and cities which are not under the protection of German garrison, the Belgrade radio said in a recent dispatch recorded for OWI by FCC monitors.

Families of officials were allowed to flee to Germany and were allowed to carry with them as much luggage as they could carry personally, but the officials themselves are being sent back by the Gestapo, which has taken under its control the entire transportation system in Styria, the broadcast related, adding:

"Panic also reigns among the native traitors, but these are not allowed to flee, and any attempt to escape is punished by sending them to dig fortifications."

The president, Hartman, of one of the municipalities in the Kozieg district, south of Celje, the broadcast related, resigned and insisted upon escaping to Germany. The Gestapo arrested him and sent him to dig trenches.

Jugoslavs Try 15 War Criminals in Croat City

Washington.—The correspondent of the Tanjug agency in Croatia recently said in a dispatch relayed to OWI that a trial of 15 war criminals, Usta-shi officials and German Kulturbund members, recently was held in the liberated city of Pakrac, before a high military tribunal.

Among the accused was Prof. Kunze, and of the 15, 9 were sentenced to death, and 6 to long terms of compulsory labor, the dispatch said.

Nazis Given Free Hand to Draft Croats for Fortification Work

Washington.—Only state officials and workers employed in state enterprises were exempt from compulsory labor on fortifications now under construction in Croatia, the Croat quilling paper Reč revealed in a recent article reported to OWI.

According to the article, a formal decree by Ante Pavelic, Croat quilling, authorizes the German commanders in any military area "to employ civilians of both sexes, aged 16 to 50, to complete necessary fortifications."

Another article in the same paper revealed the quislings' fear of discord within their own ranks, and the considerable support Zagreb's population gives to Patriots. The article in explaining the regime's decree for the search of all civilians entering and leaving Zagreb said: "In view of the fact that individual civilians bring or carry away Communists' letters, it has been ordered that everybody entering or leaving the city will be searched. Those found in possession of such letters will be arrested immediately by the military authorities and summarily sentenced as guilty of high treason."

—Office of War Information

Clothing and Donations For European Peoples

The Progressive Slovene Women, Circle No. 1, wish to announce that clothing and donations for the relief of people in Yugoslavia, are being accepted daily between 7 and 9 p. m. in the Slovene Workmen's Home, 15335 Waterloo Road.

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave. Tel. EN. 0670

Open daily as usual. Sundays by Appointment only

PET LET POZNEJE

LOJZE JERANČIČ

(Iz dnevnika odpuščenega kaznjenca)

(Nadaljevanje)

25. september

Prosil sem, naj javijo predsedniku, da bi rad govoril z njim. Tekom dopoldneva me je dal privesti. Razložil sem mu, da bi rad poslal obleko, ki sem jo imel 31. marca na sebi, domov in ga prosil, da mi vrnejo še nekatere druge zaplenjene predmete. Predsednik je prošnji ugodil in poslal paznika v shrambo za "corpora delicti" po moje stvari. Medtem je prizajni predsednik pripovedoval o razmerah v kaznilnici. Tudi on mi je zagotavljal, da bom kazen znatno skrajšal.

V debelem pismu, ki je ležalo na mizi, sem uzrl Fanikina in svoja pisma ter slike. Zaprotil sem, naj mi jih izroči nazaj, a je le na pol ustregel moji želji; vrnil mi je vse tri slike, ki sem jih bil svojčas poklonil rajni Faniki.

Medtem se je vrnil paznik s svežnjem obleke. Med moja oblačila so bila pomešana njena, a vsa skupaj povezana v moj površnik. Kos za kosom sem jemal Fanikina povaljana, zmečkana blatna in okrvavljena oblačila ter jih ogledoval. Ni me bilo groza, dotikati se stvari, ki so bile v zvezi z ubogo žrtvijo. Ko so bile njene stvari zopet povezane, je odredil predsednik, naj jih hranijo dalje, češ, da bi nazadnje vendarile utegnile priti do — obnove procesa.

Zlatino, prstan, verižico, uro, drobno verižico in denar mi je zaplenil zastopnik zasebne udeleženske. Ko sem potegnil izmed ostalih svojih "corpora delicti" denarnico, so se vsuli ven kuponci vstopnic za "sedmo ložo" v kinu "Tivoli".

Pri povratku v jetnišnico sem nesel s paznikom svežnja z obleke. Mojega sva odložila v sprejemni pisarni, da ga ob priliki vzame s seboj kdo od domačih, a Fanikinega sem nesel za paznikom v klet. V zatohlem prostoru so hranili na posebnih policah pestro zbirko vlomilnega orožja, zarjavelih samokresov, pušk, kolov, nožev itd. Paznik mi je vzel svežnj iz roke, se vzpel na prste in ga zavihtel na najvišjo polico, da so se pretrgale križem preprežene, napašene pajčevine.

28. september

Spal sem zelo slabo. Neki kmečki fant v sosednji celici se je drl vso noč, kakor obseden. Iz besed, ki jih je izgovarjal, sem sklepal, da se mu zdi, da je na paši. Pozneje sem čul, da se mu je bledlo.

Stanko je bil pri meni in z njim "dobri duh naše hiše" — Polona. Pravila sta, kako je zadelo mamo, ki je zvedela za obsodbo. A ko so ji sporočili, da sem sprejel kazen, ji je bilo obojati. V veliko tolažbo mi je bilo, ko sem čul, da vsi domači verujejo v mojo nedolžnost in da žive v trdni nadi, da pride dan, ko bo padel pravi krivec pravici v roko.

Polona je odnesla pripravljene svežnje z obleko, a Stanku sem naročil, naj pove papanu, da ga prosim, naj povpraša pri ravnateljstvu mariborske kaznilnice, kako je prav za prav glede krajšanja kazni. Kar vedno sem sumil, da me samo tolažijo s tem.

5. oktober

Potem, ko sem se odločil radi sprejema kazni, sem začel zopet strastno tihotapati. Ni mi bilo toliko do koristi, ki sem jih imel od tega, kakor do nekakega zadoščenja, ki sem ga čutil v tem podjetju. Časopisi so se na polici kopčili, pisma sem prejemal zopet redno brez cen-

zure. "Nabiralnik" ven namerjenih pisem je bil v veliki špranji pri vratih, a sprejeto pošto sem sproti uničeval. Dopisoval sem samo domačim.

12. oktober

Papa mi je prišel povedat, da je poizvedel glede krajšanja kazni in mi pregledal domov. Culi so se glasovi, da kmalu odri- nemo v kaznilnico. Začel sem se pripravljati na neznan pot.

15. oktober

Jelo je postajati vedno hladneje. Po jetnišnici so začeli kurtiti. — Okoli dveh popoldne me je prišel iskat višji paznik in me vodil v preoblačilnico. Tu je čakalo 8 kaznjencev, ki so bili določeni za v Maribor. Zamenjal sem raševinasto obleko s svojo, ki sem jo že pred tednom dobil od doma. Potem so nas nagnali v sprejemno pisarno, kjer je vsak podpisal, da je v redu prejel svoje stvari in denar.

16. oktober

Kmalu po zajtrku so me pozvali, naj se pripravim na pot. Bil sem napol oblečen, in ker se je mudilo, sem pograbil svoje stvari ter sedel pazniku v pisarno. Tu sem v naglici končal toaleto.

Tovariši so bili že na mestu. Trije krepki orožniki v novih uniformah, oboroženi s samokresmi, so nas pazljivo motrili. Na bližnji mizi je bila odprta usnjata torba, iz nje so se lesketale jeklene verižice. Uvrstili so nas v pare, nakar se je začelo vklepanje. Zraven mene je stal fant, mlajši od mene, bled in zanemarjen. Pristopil je orožnik in vklebil mojo desnico in sosedovo levico. Po eno roko smo imeli prosto. Ko smo bili vsi vklepani, so zvezali še po sredi po dva in dva para skupaj. Devetemu, ki je bil ostal brez para, so vklebili roke s predaj navskriž.

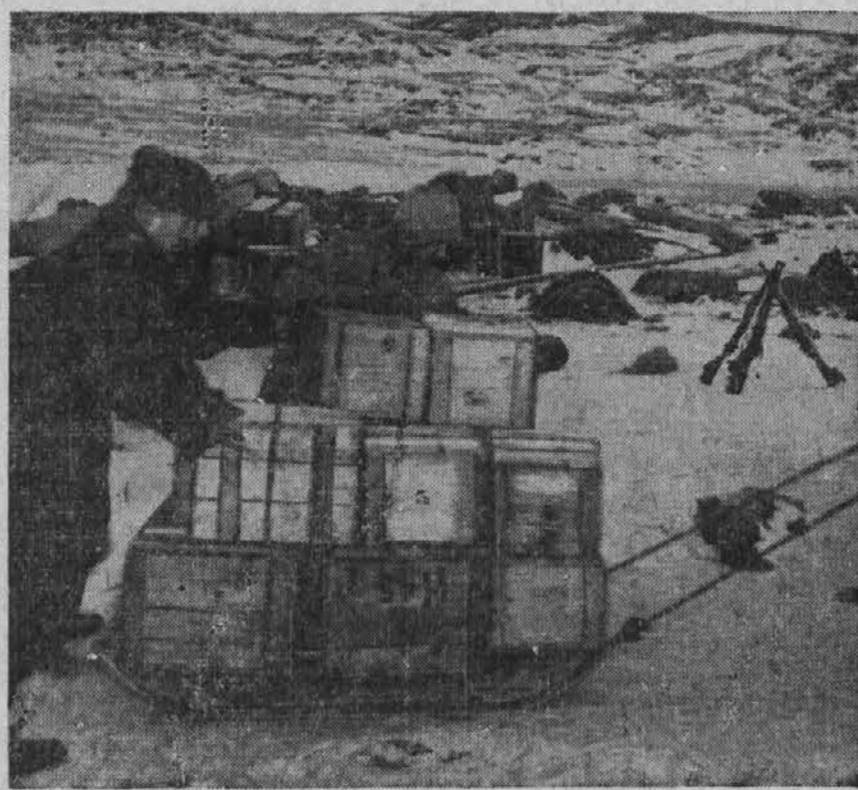
"Da ne bo kdo poskušal uteči," je opominjal starejši orožnik. "Zavedajte se, da ste v rokah orožnikov!"

Ko so se prepračili, če so vse verižice dobro zapete, smo krenili proti izhodu. Široko nam je odprl vratar pri glavnem vhodu in se nemo pozdravil z orožniki.

Na ulici je bilo zelo živahno, ker je bilo ob uri, ko ljudje hitijo po svojih jutranjih opravkih in v službe. Radovedno so ogledovali spreved jetnikov, ki so jih oboroženi spremljevalci bodrili k naglemu koraku.

(Dalje prihodnjic)

Take Nazis in Greenland

On an isolated stretch of northeast Greenland, U. S. coastguardsmen surprised and captured a German radio-weather station, last enemy outpost in Greenland. A 183-foot Nazi trawler and its crew was also captured in nearby waters. Above shows coastguardsmen moving captured radio supplies.

LEPI STRIČEK

BEL-AMI

Francoski spisal — GUY DE MAUPASSANT

Prevel — OTON ŽUPANČIČ

(Nadaljevanje)

Sedaj je začela govoriti tudi ona o njem in ga je stavila za vzgled: "Bil je zelo varčen dečko, zelo reden, zelo delaven. V kratkem bi si bil nabral premoženja."

Duroy ni več poslušal, bavil se je z vse drugimi mislimi.

Ona je včasih prenehala, da je razpredala svoje tajne misli, pa je zopet povzela:

"V treh, štirih letih prav lahko zaslužite po trideset do štiri- deset tisoč frankov na leto. Toli- ko bi bil imel Charles, da je poživl."

Georges, ki so mu jeli ti nauki presedati, je odgovoril:

"Zdi se mi, da se ne peljeva v Rouen zato, da bi govorila o njem."

Dala mu je majhno pljusko na lice: "Saj res, nimam prav."

— Zasmejala se je. Položil je roke na kolena, češ, glej me, kako priden solarček sem.

"Tako ste videti bebasti," je rekla.

Zavrnil jo je: "To je pač moja uloga; sicer ste me pa pravkar sami spomnili nanjo, in ne rešim se je več."

Prašala je:

"Ker boste vodili vi hišo in celo mene. Pa kaj, to vam pristoji — vdovi!"

Začudila se je:

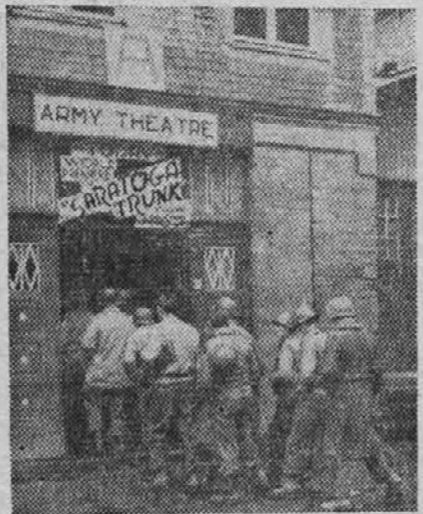
"Kaj hočete pravzaprav reči?"

"Da imate izkušnost, ki bo pregnala mojo nevednost; in prakso v zakonskem življenju, ki bo obrusila moje mladeniško neokretnost, no, tako!"

Vzkliknila je:

"To je pa od sile!"

GI Show in Belgium

U. S. servicemen are shown entering a show to see "Saratoga Trunk," in a section recently taken from the Germans. The USO has been able to keep the shows moving to the front, as the troops advance into Germany.

Odgovoril je:

"Je že tako. Jaz ne poznam žensk — na — in vi poznate moške, vi, ker ste vdova — na — vi morate vzeti mojo vzgojo v roke — drevi — na in če hočete, lahko kar takoj začnete — na."

Veselo je vzkliknila:

"O, lej ga no! Če se za to reč name zanašate! . . ."

Odgovoril ji je z glasom učenca, ki brbra svojo lekejco:

"Seveda — na — seveda se zanašam na vas. Prepričan sem celo, da bo vaš pouk temeljit . . . v dvajsetih urah . . . deset ur za začetne pojme . . . branje in slovnico . . . deset za spopolnitev in retoriko . . . Jaz ne znam na svetu nič . . . na."

To jo je zelo zabavalo, in vzkliknila je:

"O ti norček!"

Georges je povzel:

"Ker si me začela tikati, posnamem pri tej priči ta vzgled, in ti povem, draga moja, da te imam vedno rajši, od sekunde do sekunde, in da se mi zdi Rouen strahovito daleč."

Sedaj je govoril z igraljskim povdardkom in je šaljivo izpre- nevedal obraz, kar je zabavalo mlado ženo, vajeno vedenja in burk literarnih ciganov.

Gledala ga je od strani in zdel se ji je zares krasen in vi- sela je meč poželjenjem, ki nas obide, kadar nas zamika utrga- ti sad z drevesa, in med omaho- vanjem hladnega razuma, ki

nam svetuje, naj počakamo do obeda, da ga zavijemo ob svoji uri.

Potem je dejala, zardevajoča ob mislih, ki so jo naskakova- le:

"Solarček moj, le zanesi se na mojo izkušnost. Poljubi na železnici niso za nič. Ne zale- žejo prav."

Nato je še bolj zardela in je zamrmrala:

"Ne žanji žita, dokler je ze- leno."

Smejal se je, drastila so ga namigavanja, ki jih je slišal iz teh lepih ust; pokrival se je, momljal z ustnicami, kakor da mrmra molitev, potem je izjavil:

"Priporočim se svetemu An- tonu, patronu za izkušnjave. Sedaj sem kakor skala."

Polagoma je prihajala noč in pregrinjala s prozorno senco, kakor z lahno tencičo, širono ravnilo, ki se je raztezala na desni. Vlak je tekkel ob Seni; in mlada dvojica je gledala na reki, vijóci se kakor širok trak brušene kovine, rdeče odbleske, svetle pege, padle z neba, ki jih je prevleklo zahajajoče solnce z ognjenim škrlatom. Te luči so počasi gasnile, temnele in se zavijale v žalosten somrak. In ravnila se je potapljala v čr- no, z ono turobno grozo, ono smrtno grozo, ki lega z vsakim mrakom na zemljo.

Ta večerna melanholija, pri- hajajoča skozi odprto okno, je prešinjala poročencema dušo, pravkar še tako radostno, in obmolnila sta oba.

Približala sta se bila tesneje drugi drugemu, da bi gledala, kako umira dan, ta lepi, jasni majniški dan.

V Mantesu so bili prižgali malo oljnato svetilko, ki je me- tala svojo rumeno, trepetajočo luč po sivih blazinah.

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
 Pogrebni zavod
 478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
 Bolniški avto na razpolago

VABILO NA VABILO NA
SRNJAKOVO VEČERJO
 V SOBOTO, 20. JANUARJA
 na 6400 St. Clair Ave.
 Igrala bo fina godba za kratek čas
 Se priporočata za obilen obisk
JOHN & LOUISE FLAIŠMAN

V BLAG SPOMIN
 PRVE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA
JOSEPH HROVAT
 ki je v Bogu mirno za vedno zaspal in nas zapustil dne 16. januarja 1944.

Dragi soprog in preljubljeni oče, prezgodaj odšel si od nas, prebrida je žalost polnila srce, ko ugusnile za vedno so Tvoje oči. Hladna Te zemlja že eno leto pokriva, mirno in sladko v grobu zdaj spiš, luč naj nebeška za nam bodeš vsak čas. v sladkem spominu nam bodeš vsak čas.

Zalujoči ostali:
 KATINA HROVAT soproga,
 JOSEPH sin,
 MARY, FRANCES, ANGELA, VERA in JANE, hčere,
 Cleveland, O. 19. januarja, 1945.

Za delavce Za delavce
THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA OSKRBNICE
 za poslopja v downtownu
 Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
 Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
 Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Mali oglasi
PRODA SE
 CISTO NOV električni 1000-watt grelec za kopalnico. Cena \$9.95; single hot plate za \$3.49; dvojni hot plate za \$10.95.
American Appliance Co.
 8209 Superior Ave.—GA. 3268

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
 Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
 1363 E. 45 St. — HEEnd. 3028

High School učenci
 treniramo za izborna stalna dela v urah
 Zglasite se pri
The Osborn Mfg. Co.
 5401 Hamilton Ave.

Tovarniški delavci
 PRESS HANDS MACHINE OPERATORS
 Delavci za splošna tovarniška dela
 Dobra plača od ure in overtime
J & L Steel Barrel
 8806 Crane Ave.
 En blok južno od Union

Lathe operators
 Toolmakers in Tool mašinisti
 Arc welderji
 Nočno delo
 Visoka plača od ure poln nusa za nočno delo

TAPETIRANJE
 Ali imate v hiši kako pohištvo, da ne odgovarja vam v vaše zadovoljstvo — davenport ali stole, ki morajo biti prenovljeni. Pokličite:
JOHN LUKANC,
 698 E. 159 St. MU. 3729

Pričnite vaš dan veselo s Trinerjevimi grenkim vinom
 Pričnite vaš dan v dobrem razpoloženju s tem, da rabite Trinerjevo grenko vino z vitaminom B-1 predno ležete k počitku. Ze 57 let je ta koristna pre- paracija priznana po ljudstvu širom Zedinjenih držav, Canade in veliko drugih tujezemskih dežel. Rabite ga kot je predpisano na steklenici. Ko trpite vsled žledolnih bolečin, slabosti, bruhanja ali drugih znakov slepiča, ne rabite nikakršnega odvajalnega sredstva, pač pa pojdite takoj k zdravniku. Vaš lekar- nar ga ima naprodaj, toda če ga vsled današnjih razmer ne morete dobiti v vaši okolici, pišite na Joseph Triner Corporation, 1333 South Ashland Ave., Chicago 8, Illinois—ki vas bo radevolje postregla.

THE YODI COMPANY
 5500 Walworth Ave.
 (2 cesti južno od Lorain W. 53 St.)

ŽENSKE
 za
Punch Press operators
 Izkušene in za treniranje
 5-dnevni delovni čas
Guarantee Speed Mfg. Co.
 E. 96th & N. Y. C.
 2 bloka severno od St.

Dr. L. A. Starce
 Preiščem oči in določim očala
 Uradne ure: 10-12; 2-4; 7-8
 ob sredah: 10-12
 ob sobotah: 10-12; 2-4
 6411 St. Clair Ave. — HE. 1713

KUPIMO
 šivalne stroje, električne predmete in ure-budilke
AMERICAN APPLIANCE CO.
 8209 Superior Ave. GA. 3268

WHERE THE FUEL GOES
LEMPCO PRODUCTS
 A MODERN DESTROYER uses more than 3,000 gallons of oil an hour at top speed.
 DUNHAM RD. MAPLE HEIGHTS